

FDI Inflows ของโลกในปี 2548 และแนวโน้ม (ตอนจบ)

➤ **กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา (Developing Countries)** ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตลาดเกิดใหม่ (Emerging Market) แม้ว่าในปี 2548 FDI Inflows ของกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอลงเหลือ 16.4% เป็น 349.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เทียบกับที่เคยขยายตัวสูงถึง 48.5% ในปี 2547 ก็ตาม แต่เป็นที่น่าสังเกตว่าประเทศส่วนใหญ่ในกลุ่มฯ นี้ ล้วนมี FDI Inflows เพิ่มขึ้น โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจ จำแนกตามภูมิภาคได้ดังนี้

- **ภูมิภาคเอเชีย (Developing Asia)** มี FDI Inflows เพิ่มขึ้น 5% จากปีก่อน เป็น 139.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (สูงสุดนับตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา) เนื่องจากเศรษฐกิจของหลายประเทศในภูมิภาคนี้ยังคงขยายตัวสูง โดยเฉพาะจีน ทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ FDI Inflows เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยธุรกิจที่ดึงดูด FDI Inflows ได้มาก อาทิ อุตสาหกรรมน้ำมัน ธุรกิจโทรคมนาคม และอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้ ประเทศที่มี FDI Inflows สูงสุด คือ จีน ซึ่งมีมูลค่า 53 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (สูงสุดในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา และสูงมากเป็นอันดับ 3 ของโลก รองจาก สหราชอาณาจักร และสหรัฐฯ) และมีสัดส่วนราว 38% ของ FDI Inflows ทั้งหมดของภูมิภาคเอเชีย รองลงมา ได้แก่ อินเดีย เกาหลีใต้ ไทย และอินโดนีเซีย ตามลำดับ โดยเฉพาะไทยมี FDI Inflows เพิ่มขึ้นมากกว่าเท่าตัวจากปี 2547 เป็น 3.4 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

เป็นที่น่าสังเกตว่า FDI Inflows ของทั้งจีนและอินเดียมียุทธศาสตร์ส่วนรวมกันเพียง 6.4% ของ FDI Inflows ของโลก ซึ่งค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับขนาดเศรษฐกิจของทั้ง 2 ประเทศนี้ โดยมีสาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งมาจากวิธีการลงบัญชีที่ต่างไปจากประเทศอื่น กล่าวคือ จีนอาจนำบางรายการของ FDI Inflows ไปไว้ในบัญชีการลงทุนในประเทศ (Domestic Investment) ขณะที่อินเดียนำบางรายการของ FDI Inflows ไปลงไว้ในบัญชี Portfolio Investment เป็นต้น

- **ภูมิภาคยุโรปตะวันออกและกลุ่ม CIS¹** ประเทศในภูมิภาคนี้เป็นประเทศที่กำลังอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านทางเศรษฐกิจไปสู่ระบบเศรษฐกิจเสรี (Transition Economies) โดยมี FDI Inflows เพิ่มขึ้น 32.2% จากปีก่อน เป็น 80.8 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีมูลค่าสูงกว่าภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียนเป็นครั้งแรก เนื่องจากมี FDI Inflows ในธุรกิจพลังงาน โดยเฉพาะน้ำมัน ในรัสเซีย อาเซอร์ไบจาน และคาซัคสถาน มากขึ้น ประกอบกับ FDI Inflows ในหลายประเทศในภูมิภาคยุโรปตะวันออกซึ่งเพิ่งเข้าเป็นสมาชิกใหม่ของกลุ่มสหภาพยุโรป (European Union : EU) อาทิ สาธารณรัฐเช็ก และฮังการี เริ่มฟื้นตัวดีขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลของหลายประเทศยังประสบความสำเร็จในการขายกิจการรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ ประเทศที่มี FDI Inflows สูงสุด คือ รัสเซีย ซึ่งมีมูลค่า 16.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเพิ่มขึ้น 33.6% รองลงมา ได้แก่ สาธารณรัฐเช็ก โปแลนด์ ยูเครน (เป็นประเทศที่มี FDI Inflows เพิ่มขึ้นมากที่สุดในกลุ่มฯ ราว 347%) ฮังการี และคาซัคสถาน ตามลำดับ

- **ภูมิภาคลาตินอเมริกาและแคริบเบียน (Latin America & the Caribbean)** มี FDI Inflows เพิ่มขึ้น 0.9% จากปีก่อน เป็น 69.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากเศรษฐกิจของหลายประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา โดยเฉพาะบราซิล

¹ กลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราช (Commonwealth of Independent States : CIS) ประกอบด้วย 12 ประเทศ ได้แก่ อาร์เมเนีย อาเซอร์ไบจาน เบลารุส จอร์เจีย คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน มอลโดวา รัสเซีย ทาจิกิสถาน เติร์กเมนิสถาน ยูเครน และอุซเบกิสถาน

และเม็กซิโก (คิดเป็นสัดส่วนรวมเกือบ 50% ของ FDI Inflows ทั้งหมดของกลุ่มฯ นี้) พุ่งตัวดีขึ้น ทำให้ความต้องการบริโภคภายในประเทศอยู่ในระดับสูง อีกทั้งประเทศในภูมิภาคนี้ยังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติด้านแร่ธาตุและพลังงาน ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมาราคาแร่ธาตุและพลังงานในตลาดโลกอยู่ในระดับสูง ทำให้มี FDI Inflows ในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และเชื้อเพลิงเพิ่มขึ้นมาก ทั้งนี้ ประเทศที่มี FDI Inflows สูงสุด คือ เม็กซิโก ซึ่งมีมูลค่า 17.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมา ได้แก่ บราซิล (15.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) และอาร์เจนตินา (4.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) ตามลำดับ

- ภูมิภาคแอฟริกาและตะวันออกกลาง (Africa & Middle East) โดยในภูมิภาคแอฟริกาแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ 1) ประเทศในแถบแอฟริกาตอนใต้ (Sub-Saharan Africa) มี FDI Inflows เพิ่มขึ้นถึง 63.2% จากปีก่อน เป็น 18.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่า FDI Inflows ใน Sub-Saharan Africa ส่วนใหญ่เป็นการรวบรวมกิจการในแอฟริกาใต้ นอกนั้น ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมน้ำมันและทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะไนจีเรีย แองโกลา และอิเควทอเรียลกินี 2) ประเทศในแถบแอฟริกาเหนือ (North Africa) มี FDI Inflows เพิ่มขึ้นถึง 55.7% เป็น 12.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่วนการลงทุนในภูมิภาคตะวันออกกลาง เพิ่มขึ้น 26.5% เป็น 17.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ

แนวโน้ม FDI Inflows ของโลก...ปี 2549

สำหรับในปี 2549 EIU คาดว่ามูลค่า FDI Inflows ของโลกจะยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่องเป็น 1,025.2 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่จะขยายตัวในอัตราที่ชะลอลงเหลือ 9.6% จากปีก่อน โดยคาดว่า FDI Inflows ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้วยังคงขยายตัวดีราว 17% เป็น 685.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเฉพาะในญี่ปุ่นและกลุ่มยูโรโซน ที่มีสัญญาณบ่งชี้ว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวแข็งแกร่งขึ้น ขณะที่ FDI Inflows ในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาคาดว่าจะหดตัวลง 2.7% เหลือ 339.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลจากการที่นักลงทุนเริ่มเข้าไปลงทุนซื้อกิจการรัฐวิสาหกิจจากหลายประเทศที่เป็น Transition Economies ลดลง โดยเฉพาะในภูมิภาคยุโรปตะวันออก ประกอบกับการลงทุนในภาคพลังงานของกลุ่ม CIS เริ่มลดลง

ทั้งนี้ ประเทศ/กลุ่มประเทศ ที่คาดว่าจะยังมี FDI Inflows อยู่ในระดับสูง ได้แก่

- สหรัฐฯ คาดว่า FDI Inflows จะเพิ่มขึ้นถึง 61.4% จากปีก่อน เป็น 213.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นผลจากเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ยังเติบโตดี รวมถึงการที่ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐมีแนวโน้มอ่อนค่าลง ทำให้นักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะประเทศในแถบยุโรปตะวันตก สนใจเข้าไปลงทุนในสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น (ปัจจุบันนักลงทุนจากยุโรปมีสัดส่วนราว 60% ของ FDI Inflows ทั้งหมดของสหรัฐฯ) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเข้าไปรวบรวมกิจการกับธุรกิจของสหรัฐฯ

- กลุ่มยูโรโซน คาดว่า FDI Inflows จะเพิ่มขึ้นถึง 59.8% จากปีก่อน เป็น 294.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากคาดว่าเศรษฐกิจกลุ่มยูโรโซนจะฟื้นตัวดีขึ้น โดยเฉพาะเยอรมนี ฝรั่งเศส และเนเธอร์แลนด์ FDI Inflows จะยังคงเพิ่มขึ้นต่อเนื่องจากปีก่อน

- เอเชีย คาดว่า FDI Inflows จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยราว 0.6% จากปีก่อน เป็น 140.3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ เนื่องจากเศรษฐกิจจีนและอินเดีย (เป็นประเทศเป้าหมายการลงทุนสำคัญในกลุ่มประเทศเอเชีย) มีแนวโน้มชะลอลง อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมพลังงานและการสร้างท่อส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของจีน และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของอินเดีย ยังคงเป็นอุตสาหกรรมสำคัญที่จะดึงดูด FDI Inflows

ทั้งนี้ ปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่เป็นตัวกำหนดทิศทางของ FDI Inflows ของโลกมีหลายประการ อาทิ ปัญหาการก่อการร้ายข้ามชาติ ราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ยังคงอยู่ในระดับสูงและผันผวนง่าย ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจ ความไม่สมดุลทางเศรษฐกิจของสหรัฐฯ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อค่าเงินดอลลาร์สหรัฐและอัตราดอกเบี้ยระยะสั้นของสหรัฐฯ ตลอดจนการดำเนินมาตรการกีดกันทางการค้าการลงทุน/การเปิดเสรีด้านการค้าการลงทุนระหว่างประเทศ ฯลฯ

ส่วนเศรษฐกิจต่างประเทศ ฝ่ายวิชาการ

เมษายน 2549